

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
15-1-1970/14-2-70.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις). Κάτω Καμήλα...
(παλαιότερον ὄνομα: ..... ~~Θ~~ .....), Ἐπαρχίας Σερρών...
Νομοῦ ... Σερρών.....
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Πετρε-
ως Ματθαίου. ἐπάγγελμα Διδάσκαλος.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Κάτω Καμήλα Σερρών.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. Τεῖα (3):-...
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Γιάννης Θωμάς τοῦ Ἀθανασίου

ἡλικία. 65 ἐτῶν γραμματικαὶ γνώσεις. Γ^υ Δημοτικῶν.

..... τόπος καταγωγῆς Κάτω Καμήλα

β) Βασιλεὺς Κύριος τοῦ Ἀθανασίου 58 ἐτῶν κάτοικος
Κάτω Καμήλας Γραφ. γνώβ. Α' Δημοτικῶν
Χούβα Χρυσαῖδη διδασκ. τοῦ Δημοτ. τοῦ Ἀν
ἐτῶν 70. κάτοικος Κάτω Καμήλας. Γραφ. γνώβ. Β' Δημ.

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; Εἰς τὴν τοσοδεσίαν "Βάλα, ἐ-
γένετο ἡ βόβηται τῶν ἀλχωρβάτων καὶ χοίρων⁺
Ἐπὶ ἄλλων αὐταὶ χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; Ἦσαν κανονικῆς τοσοδεσίας...
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους) γ) εἰς Κοινότητας δ) εἰς μονὰς κλπ. Σε. ἐλ:-
Δινες καὶ τούρκους Γνωστὸς παρ' ἐκεῖ⁺
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; Διατηρεῖ εἰς τὴν περιουσίαν, μετὰ θα-
τριαρχικῶν φόρων, μέχρι τοῦ θανάτου του.

δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καύσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

Ἐπειδὴ εἶναι ἀδύνατόν τοῦ μέσου διὰ ζύνεσθαι ἰδιαιτέρως χεῖρες θεοφεικῶν, ἐρεχθῶν, βέλαια, τὴν κοφίδαν τῶν ζώων, ἐν ἄλλοις τε καὶ ἐν γεωμετρικῇ (στέρεμα) ζύνεσθαι τὸ πλῆθος καὶ τὸ ὄργωμα.

2) Πότε ἐγίνετο τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; Μετὰ τὸν γεωμετρικὸν ὄργον. ....

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Χρῆσις ἀροτροῦ διὰ τὸν

ἄροτρον ἀπὸ τοῦ 1910. Χρῆσις γεωργικῶν μηχανῶν ἀπὸ τοῦ 1930.

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον αὐτό ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἢ προμήθεια αὐτοῦ; Σιδηροῦν ἄροτρον μονόφτερο καὶ

τὸ ἀρότρον ἀπὸ τῆς ἐκείνων ἐρεχθῶν. Χρῆσις

διφτέρου γίνεται, χιὰ ὡς πρὸς τὸ ὄργωμα τὴν γεωμετρικὴν κατὰ χῆν.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1. .... 4. .... 7. .... 10. ....

2. .... 5. .... 8. ....

3. .... 6. .... 9. ....

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) Μετὰ τὸ 1930. :-

3) Μηχανὴ θερισμοῦ ..... Μετὰ τὸ 1930. :-

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)... Μετά τὸ 1930
 5) Μηχανή ἄλωνισμοῦ ..... Μετά τὸ 1930

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον Ἡρακλῆς τὸ ἀγρόραβαν ἀνδρὸς ἐν ἡρώτιν τῶν ξερῶν, κείμενοντες αὐτοὶ βχετικὲς ἐπιδιορθώσεις. Κατὰ τοὺς χρόνους 1860-1916 κατασκευάζε. καὶ ἐπὶ χωρὶς ἐκφορὰς Ἀναώνιος Μισούρας.

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὴν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα; Ἦσαν ὅπως τὸ βημεσιόμενον διαβταυροῦ (κατωτέρω).

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. Χαραλαβή	6. Σκαβάρει	11. ....
2. Χερσαῖ	7. Οὐτερος	12. ....
3. Κάβα	8. Φτερό	13. ....
4. Σφῆνες	9. Ὑνί	14. ....
5. Σπύργμα	10.	15. ....

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

ἦταν τὰ ἴδια χιὰ ὄλες τὶς ἀροτρί-
αβεις, εἰς δὲ τὰ ἔδαφος εἶναι φεδινό.

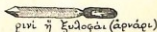
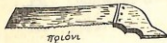
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ὅς τὰ κατε-
τέρου διὰ σταυροῦ συρριζόμενον.

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου.

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.).

ὅς τὰ κατὰ ἄνω ἦτοι συρριζόμενα, ἀρι-
δι, ἀρίδι, ἀρνάρι (ἐκτός ξυλοφάϊ).

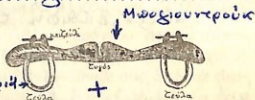
8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ.
ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... Βόδια καὶ ἐθανίως βουβάλια-

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο
ζῶα ἢ ἓν ;... Πάντοτε δύο...

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
Καὶ βέβαια ἦσαν ἀναγκαῖος-

ζῶος ἀπὸ
ἀπὸ
εἰδεργῆς ἀλῆτρι καὶ
θοῦδο καρο...

Λαίηδρι

+

Ζεύλα

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύ-
λια κλπ.). Ἡ μορφή τοῦ παλαιότερου καὶ...
ἐν χρηστέ, ζυγοῦ εἶναι ὁ αὐτὸς δὲ ξυγός
ἐλευνιζόμενος-

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας. U

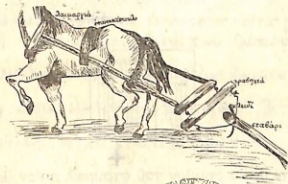
11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλοῦρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε
αὐτόν). Ὁνομάζεται λουρί καὶ γίνεται ἐ-
κὸ δέρμα καὶ ὑφασμέναι μὲ τὸ ἄροτρο-

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; Δὲν γίνεται μὲ ἓν
Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;... θ...

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον. α... *Α. ἐν ζεύγματι. ζεύξι-*
μα... μετ' ἑνα ζῶον...

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργανον) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργανον παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ὄρου ἢ ἄλλος). 2) γυναῖκα. 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. *2. ἐν δεξιᾳ ζεύονται. αὐτὸς*
τὸν ἄνδρα, ἐν ἑστέ. δὲ καὶ αὐτὸς δουρῶν...

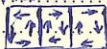
β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἄλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν). *Α. ἐν. Χρ. 6. καθεύεται*
ἐν μετὰ τοῦ ξύλινου ἄροτρον...

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. *Β. ἀφ' ἑνὸς καὶ ἑνὸς*
ἐκαστέρωθεν εἰς τὸν αὐτὸν καὶ ἰσὺς ἀφ' ἑνὸς καὶ ἑνὸς. Τοσοῦτον
ὡς αὐτὸν ζεύει μετ' ἑνὸς καὶ ἑνὸς καὶ αὐτὸν ἐν τῇ οὐρά με
τ' ἑνὸς καὶ ἑνὸς. Τοσοῦτον καὶ ἐκαστέρωθεν καὶ ἐκαστέρωθεν. μετ' ἑνὸς καὶ ἑνὸς
αὐτὸν καὶ ἑνὸς.

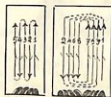
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
 ὄργανον μετ' ὀφθαλμοῦ, τοῦ ὁποῦ τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
Μετ' ὀφθαλμοῦ καὶ αὐτὸν καὶ ἑνὸς καὶ ἑνὸς καὶ αὐτὸν καὶ ἑνὸς
καὶ ἑνὸς καὶ ἑνὸς.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Μοιράζεται τὸ χωράφι ἐν βωαριέξ καὶ ἀνάθε βωαριέξ ὅπως φαίνεται περὶ περιφραγμῶν.

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ὄρου ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσοφράδες κ.λ.π.); Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον γίνεται, ὡς καὶ φαίνεται ἐν τῷ χωρῷ ὅπου καὶ τὸ ὄργωμα ἐν λωρίδες.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με αὐλακιάν; Μάλλον.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον; Πίνεται μόνον ἢ χρηθεῖς τοῦ ἄροτρου ἐν τῷ χωρῷ περὶ περιφραγμῶν.

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. Τὰ ὀργώματα γινόνταν ἀπὸ τοὺς φρουροὺς καὶ χωρῶν καὶ ἀνάλογως χωρῶν. Ἐν ἀνάλογον λωρίδες καὶ ἢ αὐλάκων γινόνταν μετὰ τὸ ὑνί καὶ ὡς καὶ νῦν καὶ ὡς καὶ νῦν ἀνάλογα μετὰ τὸ ὑνί (ὡς ὡς καὶ νῦν).

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. 2. ὅλα τὰ ὀργώματα καὶ εἰς βωορρεῖς

ἀμάλου θῆται τὸ ἴδιον βύσσημα. ....

γ) Ἀροτρίασεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά; π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. Αἰ. τιν. βωορρεῖν διημετριάων ἔχουκε μαδομαρμεῖν καὶ φθινοπωρινὰ (βωορρεῖς) ὀργώματα καὶ μνησκύνονται ἀπὸ 3-4-1. Π. αἰ. τερεῖς νομομαρμεῖς δὲν βωορρεῖν. ....

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Οἱ αἰ. τιν. δὲν ἀποκαθύνται βωορρεῖς καὶ τιν. καλλουργίαν καὶ φθινοπωρινὰ ὀργώματα καὶ μνησκύνονται ἀπὸ 3-4-1. Π. αἰ. τερεῖς νομομαρμεῖς δὲν βωορρεῖν. ....

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν; ἔπειτα τὸ ἔδαφος εἶναι δυνάμιον δὲν ἀφίενται ἀμάλου τερεῖς νομομαρμεῖς δὲν βωορρεῖς καὶ μνησκύνονται ἀπὸ 3-4-1. Π. αἰ. τερεῖς νομομαρμεῖς δὲν βωορρεῖν. ....

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; Π. αἰ. τιν. δὲν ἀφίενται ἀμάλου τερεῖς νομομαρμεῖς δὲν βωορρεῖς καὶ μνησκύνονται ἀπὸ 3-4-1. Π. αἰ. τερεῖς νομομαρμεῖς δὲν βωορρεῖν. ....

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. τὴν βωορρεῖν π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβάνομενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἔδαφους; κατὰ τιν. βωορρεῖν γίνονται καὶ μνησκύνονται ἀπὸ 3-4-1. Π. αἰ. τερεῖς νομομαρμεῖς δὲν βωορρεῖν. ....

ἔπειτα τὸ ἔδαφος εἶναι δυνάμιον δὲν ἀφίενται ἀμάλου τερεῖς νομομαρμεῖς δὲν βωορρεῖς καὶ μνησκύνονται ἀπὸ 3-4-1. Π. αἰ. τερεῖς νομομαρμεῖς δὲν βωορρεῖν. ....

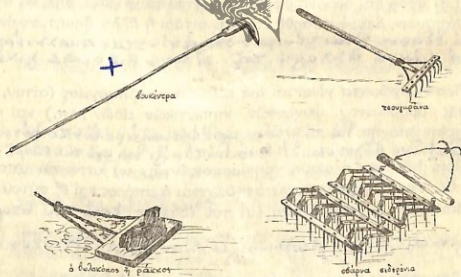
β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρν, τὰ πτερὰ (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Μ. ἐ. τὴν βουκέντρον πρὸς ἐξῆς τὴν γῆνιν. "Κήτεινε. καὶ ἀπὸ τοῦ ἄκρου πρὸς ἐξῆς γίνεται τὸ ὄνομαζόμενον. "Τωμὲλιν, ὡς ἡ κοτωτέρη. διὰ βτανρᾶν βηκάνκμἐνη. = ...*

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Γίνεται τὸ βάρνισμα. —* .....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνη εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

"Ο ἄγρος χωρίζεται μὲν μὲ ἄροτρον, δὲ μὲ ἔχον μὲ βουκέντρον καὶ μὲν τὴν ἀριερίαν.

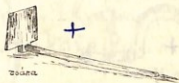

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κάσμάς, ἢ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

..Γίνεται... ἀποκλειστικῶς ἢ χωρὶς τῆς τριτοῦ,
..ωαλαιότερον καὶ ἀήκερον, ἰδίως... μὲ τὴν...
..κατωτέρω... εἰκονιζομένην... ..

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

..Ο. Ζευγολάτης μένος του ματιντζεῖ... τοὺς ἀ-
..χρὸνς... ..

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-
ρὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου
εἶδους. ~~Δὴν μα... ἐρ... π... α... ἢ...~~
..χ... ἢ... ὑπορ... κατὰ τὸν ὅσον... ἢ... μὲ τὸν...
..ὀσπρίων... ..

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν
ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. ....

..Τὰ ἴδια χωράφια ἀλλάζουντες τὸ εἶδος βο-
..ρῶν, ὡρὸς τὸν βιολὸν... ζευγολάτην... τὰ χωράφια.

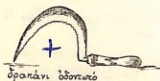
- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
λων ἑσπέρωντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές)
καὶ ἄλλως. Καλλιέργεια... ἀποκλειστικῶς... δέ...
..διότι... τὴν... ἐξ... τὰ... ἐν... τῆς...
..ὑδατος... ..

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

உ.பெ.உ.அ.வ.உ

ἦσαν τὸ ἄδοναυτὸ δρῶναι καὶ τὸ λελέμεν ὡς τὸ πε-
ταχέρον. οἱ. ἐν Μ. Αἰῶνι ἐγκυκλοπαιδῆς δρῶναι

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσοι) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) **Μὲ μόλεις, οὐκ**

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *Συν. κ. α. σ. π. καὶ τὸ δ. λ. κ. μ. ὁμαλὴ, συν. β. τ. δ. ρ. ε. α. ν. ὀδοντωτὴ. 60-5*

- 4) Πώς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετός πῶς ἐλέγετο;.....
Σελήνη Μ. Καραγιάννη, Χανιά, Σάκης Βασιλείου
Παναγιώτης

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) Τὰ ξυμάρταν ἀπὸ ἐὶν ὠρίαν.....

6) Ὅτι παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσεως καὶ ὅχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.).

β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. Περὶ τὰ 0,20 εὐς 0,25 μ. .....

- 2) Οί στάχτες πού έμεναν (ή μένουσιν) εις τό χοράφι μαζί με τήν ρίζαν μετά τόν θερισμόν πώς έλέγοντο (ή πώς λέγονται). Δεν έμεναν
ή δεν έμεναν στάχτες. μ. α. τε. Στάχτες. ε. τε. τμήματα.

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; Οἱ ὕθιοι. Διερεττες. Διερίξουν, δεμα- τίζουν καὶ τὰ φέρουσι. Εἰς τὸ ἔδαφος τὰ δεμάτια.

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χειρὶς) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πίεσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς). *Το φαίνεται να ισορροπῶνται ἐπὶ τῶν ἐδαφῶν καὶ ὡρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. "Ο.λα μαζί γίνονται δεμάτια—.....

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποιοῦν ; Ο. θεριστὰς γίνε-
ται. ἀπὸ τοῦς. ἰδιὸς παραγωγούς, ἀλλὰ ἀπὸ ἀλλοθι
πρὸς τοὺς. ἐργάτας. ἀπὸ. ἄλλα μέρη, ἐκνήθης...
ἀπὸ. ἐργαζ. χωρίων (ἐκ τῶν τοῦς, βεργαζ. κ.τ.λ.)..

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή ; εἰς χρήμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθεσάτε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). Ἡ ἀμοιβή. μετὰ μέρου
μίσθου, ἄλλοτε. εἰς. κατ' ὅσον αὐτῶν. Ἡ ἀμοιβή. τῶν
εἰνέταν. δέ. χρήμα. Τὸ φαγητὸ δινέταν. κατ' ὅσον
ἐκ τῶνς. ἐκ τῶνς. ἐκ τῶνς. ἐκ τῶνς. ἐκ τῶνς. ἐκ τῶνς. ἐκ τῶνς.
ἦσαν. ζῆναι. —.....

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωση (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; .....
Στὸ ἀριστερὸ χέρι. ἔφεραν. τὴν. ὠσθητήριον. σ.
τὴν. κατ' ὅσον. ἔφεραν. τὴν. χεῖρα, κατ' ὅσον. καί. ἐκ τῶν
τῶνς. ἐκ τῶνς. ἐκ τῶνς. ἐκ τῶνς. ἐκ τῶνς. ἐκ τῶνς. ἐκ τῶνς.
τῶνς. —.....

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ ἑρτισμὸς ; *Ἐδίδετο τὴν Τρίτην ἢ τὸ Σάββατον καὶ ἑρτισμοῦσαν τὴν Πεντέτην ἢ τὴν Τετάρτην Αἴθ. τὸν ἥλιον δὲν εἶδαν. ἑρτισμοῦσαν.*
- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν ἑρτισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. *Ἐτραγουδοῦσαν διὰ ἴσπρα τραγούδια τὸν δυτικῶς δὲν διεβίβισαν.*
- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ ἑρτισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάβαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).
- Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅταν ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶθιμον. *Ἄν τι κάμνουν εἰς τὸ χωράφι, ἀθέριστον μέρος, ἀλλὰ ὅταν τὸ διωλανὸ χωράφι εἶναι ὁ θέριστα, τότε δένουν ἑρτισμέναις καὶ χυὰ ἀναστὰς διωλανοῦ χωραγιοῦσιν τὰ λένε "χένια". Μὲ τὸν τρόπον αὐτὸ δένουν καὶ δένουν, ἐν τῷ ἴσπρῳ αὐτοῦ τελειώσαν, εἰς τὸ λένε τὸν χένιας ὅτι ἐρεῖ ἀνίστη, εἰδος ἐρτισμοῦ. Ἐρτισμοῦ.*

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύν.

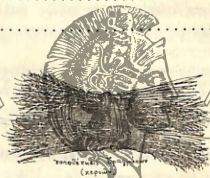
- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν ἑρτισμένων σταχύν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν ἑρτισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Μὲ τὸν ἑρτισμὸν γίνεται τὰς τρεῖς καὶ τὸ δεμάτιασμα.*

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

..Τὸ δερμάτιασμα ἐγίνετο μὲ τὴν ἰδίαν θέσιν, ὡς ὅτε λέγονται δερματιάζομαι μὲ τὴν θεσίν ταύτην "ὡσὲν λαμπρῶς".....

.....
.....
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δερμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δερμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; Τὰ ἀρ-
ναν. ἐπὶ δέξι ὡς τὰ ἔδεναν. Ἀρχότερα, μετὰ τέλος
καὶ δερματιῶν, βυθιζομένην καὶ ὅλα τὰ δερμάτια καὶ
τὰ ποδοποιεῖται. ἐπὶ μέσῃ καὶ χωραφίῳ. ἐπὶ ἑκὼν καὶ
ροῦ ὡς λέγονται "κατακαυθόντες" ἔνα κτηνομα-
τῶν ὡς ἔχοντες 17 δερμάτια. $\frac{444}{411}$

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; -Θ-

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. ~~α~~.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ή γίνεται) ή εξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ή μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ή φωτογραφίαν. ~~α~~.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐμνηθίζετε παλαιότερον ή διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλλί, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ή καλλιέργειά του, ἔπειτα ή κοπή, ή ξήρανσις καὶ ή φύλαξις αὐτοῦ... ~~Δεν ήταν δυνατόν να διατραφή των ζώων με ξανό. Το φυτό καλλιεργήσαν τριφυλλίου χωράφι. Αρχινείται 2-4 φορές καὶ θωφένεται με τὴν βάρνα. Όταν φθάσει τὸ μέγεθος 0,25 μ. θειρίζεται, ξηραίνεται. Ζωὶ τὸ φυτό καὶ μεταφέρεται εἰς τὸν ἀσθὺν.~~
- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ά.). Τὸ ~~τριφυλλί~~ ~~θερίζεται με τὴν κόσσαν~~ ~~ὡς ή εν τῇ ἐκτίδι 12.~~ (Παραθέσατέ καὶ σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χότου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Ἡ ζήρατος γίνεται ἐκεί. ἔωσαν, ἀφ' ὧν
μεταγέρτεται ὅτιν ἀφαιρέται μετὰ τοῦ δαμάρεαι καὶ ἐκ-
δοθητινὸς τῶν.....

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο
πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Μεταγέρτεται. ὅτιν αὐλὴς τῶν ἐσωτικῶν μετὰ τοῦ δαμάρεαι
μαρα.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν
δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς χωρὸν;
Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως; .....

Ἡ ἐκεί. Λεγόταν δεματὶς. Ἀφαιρέσθαι τὰ
δεματὶς κατὰ τὴν ἀφαιρέσθαι. ἐκεί, μετὰ τὴν ἐκεί.
μετα. Πιόταν ἐκεί ἀφαιρέσθαι τοῦ ἐσωτικῶν.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνι-
σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἀχυρά εἰς ἄλλον
χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι; Δὲν... ὑπῆρχε ἐκείναι..

καὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ. γινόντων ἐκείναι. ἀφαιρέσθαι τοῦ ἐσω-
τικῶν.....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ
συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
ποίαν θέσιν; Δὲν... ὑπῆρχε ἐκείναι. ἀφαιρέσθαι.....

Δεν υπάρχει αλυσίδα ζωής—

- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

β) Πώς ζεύονται οι βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἄλωνισμοῦ. Πώς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἄλωνο-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἄλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἄλωνιοῦ. Τὰ ἄλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεде-
 μένα εἰς σπειρὰν διὰ σχοινοῦ, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειᾶς περὶ τὸν
 λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἄλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

Enfrentas à fúria.....

— 21 —

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.). *Στὴν αὐλὴν τοῦ ἐδάφους
τοῦ κοπάνισμα τοῦν ἐδάφους...*

κοπάνος στρογγυλός

ξύλο κομμένο διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ ἀμφοῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

τοῦ ἀκαδημαίου

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν; *Ἀπὸ τοῦ ἰδίου παραγωγῶν
τοῦν ἐδάφους μεγάλῃ ἐξοδαῖα ἐπὶ τὴν
καὶ ἐργάτας τοῦν ἐδάφους...
ἰδιαίτην ὀνομασίαν ἔχον τὰ ἐργάται αὐτά.*

- 21) Ποῦ ἐποπθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχυ, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

Δὲν ἔχιντο καθόλου διατυπώσεις.

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἔλεγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; ἔ. λ. ε. αν. διάφορα.

τραγῳδία εἰς τὴν ὁλοκλήρην ἡλικίαν τοῦ
 ὁσίου δὲν ἐνδυμῶντα αἰ. ἐωλεντες ὁλο-
 κλήρως τραγῳδία δὲν ἐναι ἡλικία - .....

23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρήσις ἀλωναριστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταίρισμός κλπ.). (Περιγρά-

...τοίος τὴν ἐπιρροήν σου (προσώπων, ἀνὰ τὸν ἄνθρωπον κλπ.). (περὶ) ῥα-
ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς. **Ἰωάν. τοῦ ἔτους 1930.**

Δεν ήταν η νεοδιδασκαλία αλλά η ανανέωση.

β'. Δίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίνχισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίνχισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.. *Δ.ε. ὡς ἄρχει ἰδιαιτέρη.*

Πνευματικά: Ο καρπός για το πνεύμα, που είναι φρόνηση, να δεικνύται, γίνεται με το έλεος. Ξεγαλλίω μαζί το λέγον "βαυρζί", ...

"Σούργι"

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

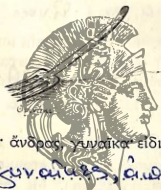
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. ....

«Ὁ βαρὺς ἦταν σαρκοχυλὸς καὶ λεγόνταν
"καῦφος". Δεῦ' ὑάργωναν τίποτε, οὐτε εἶναι
γνωστὸν ἂν ἐλάτοιο καὶ τὸ ἔθιον λόγον. -

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. ....

.... Μὲ τὰ θρινάκι, ὡς καὶ κατωτέρω, ὡς τὸ
"ἐλεξαν". Ὡς τὴν εἰς, ὡς φρερέχεται ἀπὸ τὸ
λινιτῆρι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνέμιζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

"Ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἀπὸ κινου. ....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Τὰ χονδρά τεμάχια λεγόνταν μέγαλα καὶ
ἀπὸ χειρὶς ἀπὸ τὸν μαρὸς κέ τὰ δρι-
φόνι, εἶδος μεγάλου κόκκινου. -

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

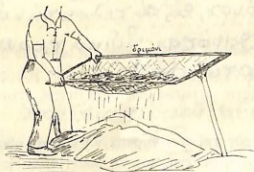
Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο ..Α.εν. ? γινάσκων. δέωρερο. ἀλκινέκω.—

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;.....
 ..Μέ. ἐδ. δριμόνι, ὡς. ἀνωτέρω. ἐχράδαφε.—

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

Ἡ διαδογὴ τοῦ καρποῦ γίνεται μετὰ τὸ δρι-
μόν, ὡς. π. ἐν τῇ βελίδι 27. Εὐκρινένη.
ἐλκύν .....

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

Μετά τὸ τέλος τοῦ λιχνι-
σματος ἐλκύνεται εἰς τὸ μέσον τοῦ λιχνι-
στικοῦ ὄργανου μετὰ τὸ δριμάκι. Μετὰ τὴν ἐραθε-
αῖα ὡφελείαν τοῦ θύγος τοῦ σωροῦ καὶ
τὴν ὡφέλεια βελανίως κατὰ τὸν
ἐκχυρὸν .....

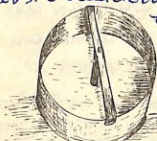
- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. Δὲν εἶναι γνωστὸς ὁ χρόνος ..

Ἐσθια. Μόνον, ἐπὶ τὸ τέλος τῆς ἀλωνιστικῆς
περιόδου, γίνονται ἐκτετατά ἐραθεῖα τοῦ ἔλ-
κυν. «Καρτεμένα» .....

- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). **Εἰς τὸν ἐννεοκ-
βήν. εἰδίτε τοὺς ἑκαβητὺς παραγωγῆς. τὰ εἰδιμόν. κέ-
τρην. διέχονται. κοῖλον (ἢ. κοιλόν), ὁμοίαν. κέ το
κοῖτο. καὶ ἑναιριν. (4) τέτταρες. μαζοτεν κενέδες χεμά-
τους. Ὁ δωματιστὴς παρφυρίβυρο εἰς ἀλώνιωμα ἢ εἶχε
τὸν ἀνειωρέω αὐτοῦ.**

μίσκοι

κοῦπλοι

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο,

δ) τὸ ἀλώνιότικο, κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν). **τὸ. παπαδιάτικο, ἀγροφυλακιά-
τικο. ἦσαν εἰς κοῖλον, μαζὺς ἀνακέρω χρά-
ματα.**

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν, τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας). **εἰς. βωτὴν. καὶ. κέβα. δέ. μεγάλα**

**ξύλινα δοχεῖα. καὶ. ἐλέχοντο. χαμά-
ρα. (ἢ. ἀμφορεία).**

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

6. Ποιες είναι οι προσαρμογές

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερτισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Μετά τὸ ἀλυσθῆναι τὸ ὕψιστον αὐτὸ ἐν-
 ῥέως αὐτὸ εὐρὺ ἢ τὸ ὕψιστον μετα-
 ρεῖς τὸ ἡλικιωσι.

- 6) Μήπως όπου γίνεται η διαλογή του σπόρου προ του θερισμού κατασκευάζεται τότε ή μετά τον θερισμόν πλέγμα (πλεκτή) εκ σταχύων, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; . .

2. α'. Αμφότεροι τοι καταβύθιστον ἐσθ' ἔμην.
ἀρήξεις πάντας· βόλαν δὲ κίμονος ἐσθ' ἔμην·

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς πλῆθους φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκόπον καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ... Να εἶναι ξυμ-
βελ. ἰσχυρὰ ἀνεμερία. ὁ φυλάσσειτο (εἰς κτλ).
τῆς νέας ἐκδοκῆς ἐπὶ τὸ εὐνοοῦσθαι. -

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαίθριον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Τὸ ἄρα ἐν τῇ Ἱερὴν ἔσχατον καὶ βροντοῖα καὶ βρο-
τεινὸν ἔξω ἔστην ἀνὰ ὁδοῖτα, πάλιν δὲ ἵσως διὰ τὰς
ἐκρηγνῶσιν καὶ ἀνέτρα μὲν ματαριεῖν καὶ τὰ βροτοῖα.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

Μετὰ τὴν ἐκφυγὴν τοῦ πατριάρχου, τὴν ὥραν αὐτὴν
 δεῖξαι, χετονίς, καὶ ζυγλὸν διέμα' ἄνακτα. φωνὴ καὶ τὰ
 παρὶς αὐτῶν. Χόρηναν διαφύρον. Τὸν παρὶς καὶ τραγὸν
 εὐεθερὶ διὰ φρεα τραγὸν διὰ τὰ δεισιδ' ὅπως δὲν διεσώθησαν.

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

Δέν. ἤχην. ἰδιαίτερα ἰνωμαδία.....

β'. 1) Ποιοί ἀνάπτουν τὴν πυράν' παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;....

Τὰ παῖδια. (ἡφύρια - κορίτσια).....

2) Ποῖος ἢ ποιοί συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος;.....

Τὰ παῖδια, ἀρριμύρονται τὰ βόδια τὸν χωριῶν.

τὸν.....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Συγκεντρώνουν τὰ ξύλα (ἢ κνῆρα, καλοκήνη)

καὶ τὰ βωρίσθουν ἐπὶ βορραινίῳ εὐς ἐμὴν

Γιάς "θεοῦται, ἐπὶ ὁ ἄνεμος "ἐχὶ συγκεντρῶ-

θη, ἀναβέβαι. ἡ φωτιά ἐπὶ ἀρχὴν ὁ χόρος. καὶ

τὴ συνέδρια λαίμων ἐρσανν (μεϊντας, τῶρας).

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εὐαχία, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα Προσευχαί, ἐπιμνήσεις

ξόρμα κλπ. δὲ εἶναι γνωστά. Τραγόνδια ἀγα-

θῶς ἐλίσσοντο, ἀλλ' ἐπὶ εὐαχίᾳ ἦσαν ἀνάγκη με

βλαμμένα ἰβως διὰ τὸν δάχον αὐτὸν καὶ νὰ θεο-

ραβίζονται ὅτι δὲν τὰ ἐνδυμύνται.....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Πηδῶσαν οἱ νέοι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χο-

ροῦ, χορεύοντας καὶ τραγόνδωντας διὰ βορρατρα-

γόνδια βπετινὰ καὶ τὴν χωριμὴν τὸν βῶν -

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σ υ λ λ ο γ ή

λαογραφικοῦ ὑλικοῦ
Κοινότητος Κάτω Καμήλας
Νομοῦ Σερρών

(Περί τῶν γεωργικῶν ἐργαλείων καί τῆς
κατ' εὐκράν πυρᾶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σιδοκασή:

Θέσις-Όρια:

Τό χωρίον εφρίσκειται Ν.Δ. τῆς ὁδοῦ τῶν
Ζερρών καί εἰς ἀποσκαθιν (10) ὁδία, φερῶν,
χιλιομέτρων ἀπ' αὐτῆς, συνδέεται δέ ὁδῶν
μετ' αὐτῆς δι' ἁμᾶς

Πρὸς Α. συνορεύει μετὰ τῆς Κοινότητος Σκουτά-
ρεως, πρὸς Δ. μετὰ τῆς Κοινότητος Ἀδελφικοῦ,
πρὸς Β. μετὰ τῶν Κοινοτήτων Ἀνω Καμήλας καί
Κάτω Μιτρούσιου καί πρὸς Ν. μετὰ τῶν Κοινο-
τήτων Καυθουκίου καί Βαμβακίου.

Ἔκτασις - Πληθυσμός

Συνολικὴ ἔκτασις: 12.628 στρέμματα, ἐκ τῶν ὁδοί-
ων 1500 στρέμματα καταλαμβάνει ἡ Κοινότης,
ἐνῶ τὰ λοιπὰ 11.128 στρέμματα ἀποτελοῦν
καλλιεργήσιμους ἐκτάσεις.

Πληθυσμός: Κατὰ τὴν γενομένην ἀπογραφὴν
τοῦ ἔτους 1961 ὁ πληθυσμὸς ἀπῆρχετο εἰς
1712 κατοίκους.

Σήμερα τὸ χωρίον ἀριθμεῖ περὶ τοὺς
1600 κατοίκους.

Ἡ παρατηρούμενη ἐλάττωσις τοῦ πληθυ-

Γραφείσθαι εἰς τὸν καθορισμένον, κατὰ
 διοικήσειαν, γεωργικὸν κληρὸν ὡς καὶ τὸ
 ἑωυματοῦν μεταναστευτικὸν ρεύμα εἰς
 τὰς χώρας τῆς Δ. Εὐρώπης καὶ τὴν Αἰ-
 σιαν.

Δημογία Θεωροφεισ:

α') Δύο (2) σχολία ἡμερήσια (6/θέσιον καὶ 1/θέσιον),
 καὶ ἓν (1) νυκτερινόν, μετὰ συνολικὸν ἀριθμὸν
 φοιτῶντων μαθητῶν (244) διακοσίων τεσσαρά-
 κοντα τεσσάρων, Δημοτικῆς Θεωροφεισ, β')
 ἓν (1) νυκτερινόν μετὰ συνολικὸν ἀριθμὸν
 μαθητῶν.

Κατασκευα Κοινωνικῶν Νεοφεισ: Αἰσθητικὸν

ἡμερήσιον, στεροῦμενον ἡμερῶν, μετὰ συνολικὸν

μία καὶ, τελοῦσα ἓν ἡμέραν, καὶ μίαν νοσο-
 κίαν. Κατ' ἐκείνην Τετάρτην Θεωροφεισ
 τὴν Κοινωνικὰ ὁ ὑποφεισ εἰς Αἰσθητικὸν
 Βαλτοφεισ ἡμερῶν.

Γεωργικαὶ ὑποφεισ:

Παράρτημα Τ.Ο.Ε.Β.

Συνεταιρικαὶ ὀργανώσεις:

Δύο (2) γεωργικαὶ συνεταιρικαὶ μετὰ τὰς ἑω-
 νομίας "Ἐκείνη", καὶ "Ἀγίου Γεωργίου".

Τὰ μέλη αὐτῶν ἀνέρχονται εἰς Αἰσθητικὸν ἑξή-
 κοντα.

Α. Ἀσχολίαι κατωίκων (Γεωργία-Κτηνοτροφία):

Οἱ κατωικοὶ κατὰ πλείονος ἠσχολουντο μὲ ἐν γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν, ἡ δὲ οὐσία τὴν ἔχει ἔλαττωδῇ. Εἰς τὴν τοσοδεσίαν "Βόλτα", καὶ "Μεράδες", ἐγένετο βόδιαις αἰχμοροβάτων, ἀπὸ ἐντοσίων καὶ ξένους, ἀχελάδων, βουβήλων καὶ χοίρων, οἱ δὲ οἱ (χοῖροι) τὸν περιβότερον χρόνον δοῖσαν ἐν ἡμιαγρία καταστῆναι. Εἰς τὰς λοιπὰς ἐπεὶ τοῦ χωρίου ἐγένετο καλλιέργεια σιτηρῶν, ὁ βόδιων κτλ.

Ἡ δὲ ἐκτασία φάνετο οἱ ἀνῆκεν εἰς "Τριφυλιόχοι", οἱ δὲ κατωικοὶ τοῦ χωρίου ἔχον μικρὰς ἰδιουτέτους ἐκτασεις καὶ ἤσαν ἐλάχιστοι, οἱ ἔχοντες ἰδιουτέτου κτηνοτροφίαν περιουσίαν. Μεταξὺ τούτων γνωστὴ εἶναι ἡ οἰκογένεια Παντέων, μέλος τῆς οὐσίας ὑπορέτυθεν καὶ εἰς τὰ ἑλληνικὰ ἀφειλευθερωτικὰ ἀποδομῆματα, πρὸ τοῦ 1910.

Γνωστὸς τελευταῖος "Τριφυλιόχοι", ὁ οὐσιος καὶ ἄριστος κατὰ ἀνακνήσεις, ἦτο ὁ Ἀλῆ Παβᾶς, εἰς τὰ καίματα τοῦ οὐσιου ἐρχόμενος τόπον οἱ κατωικοὶ τοῦ ἐνταῦθα χωρίου, ὅταν

καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν παρακειμένων (Ἀδελ-
φικοῦ, Κουβουκλίου) χωρίων.

“Ὅσοι ἔχον ἰδιουκτηὺν περιουσίαν ἔχου-
σάμεθον αὐτῶν μετὰ θάνατον, ἢ ὁμοία,
καὶ διὰ τῆς διαθήκης σου, διευέμετο
εἰς τοὺς ὑπάρχοντας καὶ ἡγεμόλους.
Ἐξ ὧν ὁδὸν εὐρίσκειτο ἐν τῇ ζωῇ, εἰ
τένεα αὐτοῦ, ἐνηπιούμενα δὲν ἐλάμβαν-
ον καὶ ἦσαν, ἀλλ’ ἤρχάζοντο εἰς τὰ κτή-
ματα αὐτοῦ ἢ εἰς τὰ κτήματα τοῦ “Τε-
φλιμουχου.”

Ἀνέπαθεν ἡ βχολοῦντα μετὰ τὴν γεωργί-
αν καὶ κτηνοτροφίαν ὅσοι οἱ κατὰ
κοί, ἐλάχιστοι δὲ ἔχουσάμεθον τὸν
πατριάρχου των τῶν.

Ἡ ὁρὸς τὸν “Τεφλιμουχου,” ὡς γενο-
μένη ἐργασία ἡμοίθεο, συνήθως, διὰ
τῆς παροχής τέρους τοῦ εἰσοδήματος,
δηλαδή εἰς εἶδος (βίτον, ἀραβόβιτον,
τυρόν κ.λ.θ.).

Ἐκ παραλήγου ὡρὸς τὰς συνήθεις γεωργί-
κας καὶ κτηνοτροφίας ἀπασχολήσεις των,
οἱ κῆποι ἡβχολοῦντο καὶ μετὰ τὴν καλλι-
έργειαν τοῦ ὁπίου, τοῦ ὁπίου καὶ ὁρὸς

ἔδιδεν ὑμνοποικίαν κέρδη.

Ἐδάμην παρίστατο ἀνάγκη ἐργασιῶν χειρῶν, προσλαμβάνοντο ἔργαται προσερχόμενοι εἴτε ἐκ εἰς πόλεως τῶν Σερρῶν, εἴτε οὗτοι προσήρχοντο ἐξ ὀρεινῶν χωρίων ἢ ἦσαν ἀπεριγχανοί, μὴ ἔχοντες μόνιμον ἐργασίαν, ἢ κτηματικὴν περιουσίαν.

Ἡ ἀμοιβή των ἦτο χρηματικὴ, ἐνῶ ἐκ παραλήλου ἐπέρροντο κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐργασίας αὐτῶν τὸν ἴδιον παραγωγόν.

Πωπρέται ὑπάρχον, προσερχόμενοι ἐξ ὀρέων περιούτων τοῦ Νομοῦ ἢ ἦσαν ἐσχῶροι, μὴ ἔχοντες ἴδιαν κτηματικὴν περιουσίαν. οἱ νέοι δὲν ἐξματέλειδον τὴν ἰδιατέραν των παρατερίδα ἀλλὰ παρέμενον, καὶ μετὰ τὴν ἐνυλιμνωθῆν των, ἐρχαζόμενοι πρὸς κτήματα τοῦ πατρὸς των ἢ τοῦ «Τριφυλιούχου».

Πίσανθις ἀγρῶν:

Ἐνεκα τῆς δουρικτύτος τοῦ ἔδαφους, διότι πολλὰς φορές ὁ παραιετένος ποταμὸς Σερρικὸν ὑπερεκείβηεν, καὶ ἡ ἰλις αὐτοῦ ἐλίσσανε τὸ ἔδαφος, δὲν ἦτο ἀναγκαία ἰδιατέρα τινὰ Πίσανθις καὶ οἱ καλλιέργη-

ταί ηρμόντο εἰς τὰς μετὰ τὴν βυζαντινὴν σχολὰς
ἀροτριάσεις, ὡς ἐπίθους καὶ τὴν καὶνὴν τοῦ
θεριδέντος ἀγροῦ. Σωάνως ἔχεντο λίδαν-
εις μετὰ κώθρων ζύων.

Χημιὰ διδάγματα ἤρπαιαν γὰ ἀρμυμοδοι-
οῦνται μετὰ τὸν βυζαντινωδόνδερον, ἀφοῦ
διὰ τῶν ἀποξηραντικῶν ἔργων, ὡς καὶ τῶν
ἀρδευσικῶν τοιοῦτων, ἀποκρύφθη ἡ πλῆθος
ὀριστικῶς ὑπερχειλήνεις τοῦ ποταμοῦ Σερ-
ρέωνος. Τελευτικῶς τῆς πρὸς αὐτῶν χημιῶν
διδασκασίων παρατηρεῖται ἀπὸ τοῦ
ἔτους 1954 καὶ ἐνεξῆς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Γεωργικὰ μαθήματα

ΑΘΗΝΩΝ

Ἡ ἀρχαία γεωργικὴ μαθημάτων παρα-
τηρεῖται ἀπὸ τοῦ ἔτους 1930 κυρίως, ἐνῶ ἀ-
πὸ τοῦ ἔτους 1950 ἤρπαιεν ἡ ἀνεκασάσα-
ς τοῦ ζυλίνου ἀρότρου διὰ τοῦ διδύρου.

Τὸ διδύρου μόνωτερον ἄροτρον ἡγετα-
ζετο ἐν τῇ πόλει τῶν Σερρέων.

Σιδυροῦν δίωτερον ἄροτρον ἀρμυμοδοι-
εῖται τὸ πρῶτον κατὰ τὴν γερμανικὴν κα-
τοικίαν τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Τὸτον τὸ μόνωτερον ὄσον καὶ τὸ δίωτερον
ἐαρμυμοδοιοῦτο ἀμφοτέρω δι' ἀνάσας τὰς

γεωργίας εργασίας, κοινή ἢ το ἢ πρῶτος δι' ὅλα τὰ καίματα.

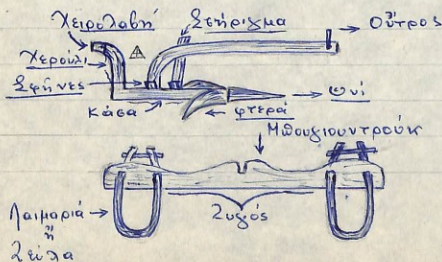
Ἡ συζυγιστὴ ἐξένεο, σφαλαιότερον μὲν διὰ τῶν εργασιῶν χειρῶν, μὲ τὴν διόδον, ὅπως, τῶν διαφόρων γεωργικῶν μηχανῶν αἱ ἐργασίαι καὶ ἄντιμαθίσκονται καθ' ὅσον εἴν σφαιρικὴν, δετικὴν καὶ ἀκωνιστικὴν ἐργασίαν εἰσελθὺν αἱ διάφοροι μηχαναὶ (σφαιρικὴ ἀκωνιστικὴ συζυγιστὴ).

Θρακίως ζύδινα ἀρότρα κατασκευάζοντο ἐκ τῆν ὁδῶν τῶν σφαιρῶν, ἐκτεταταὶ δὲ ἢ διορθοῦν ἐκτεταταὶ ὡς τῶν ὁδῶν γεωργίαν.

Κατὰ τὰ ἔτη 1860-1916 κατασκευάζοντο ζυλ.

Ἄροτρα ὁ Ἀντώνιος Μούρας, κτήμας τοῦ ἐνταῦθα χωρίου, ὁ ὁποῖος ἀπεβίωσεν ἐκ Βουλγαρίαν κατὰ τοῦ Α' Παγκοσμίου Πόλεμου.

Μορφή σφαιρῶν ἀρότρου (ζυλίνου).

Σήμερα δὲν χρησιμοποιοῦνται ξύλινα ἄροτρα.

Τὸ ἔνι τοῦ ξύλινου ἄροτρου ἦτο τὸ αὐτὸ δι' ὅλας τὰς γεωργικὰς ἐργασίας (ὄργωσις - βωρὰ).

Ἡ βωρὰ τοῦ ἄροτρου (ξύλινου) ἦτο κατασκευασμένη ὡσαύτως ἐν ξύλῳ καὶ ἦτο ὡς ἡ ἐν τῇ βελίδι ὁ διὰ βραυροῦ σπινθηρομένη.

Τὰ χρησιμοποιούμενα ἐργαλεῖα κατασκευῆς καὶ ἐπιδιορθώσεως ξύλινων ἄροτρων ἦσαν: βελιδνί, φρίονι, ἀριδί καὶ ἀονάρι.

Διὰ τὸ γεωργικὸν ἐκπαινεμένο ἔργον καὶ βοσκότοιο (βοσκός) κατὰ σύνη καὶ ἐνεκα τοῦτου ἀναρριχέμενος ἦτο ὁ ζυγός.

Ὁ κριός ἦτο κατασκευασμένος ἐν δέρματι καὶ ἦτο ὠροδεδεμένος μετὰ τοῦ ἄροτρου ὡς ἀντικείμενον δὲ δουρί.

→ Δουρί ἢ κριός.

Κατὰ τὰς διαφόρους ἀγροτικὰς ἐργασίας καὶ ἰδιαίτερα τὸ ὄργωμα καὶ τὴν βωρὰν ἐκπαινεμένοι, καὶ χρησιμοποιοῦνται δύο (2) ζῷα.

Συνιδέτερον ἦτο νὰ γίνεσθαι τὸ ὄργωμα

ὡς ἄνδρος, ἐνίοτε δὲ καὶ ὡς τοῦ ἑωυτοῦ.
Σήμερον δὲν γίνεσθαι χρῆσις τοῦ Ξυλίνου ἁ-
ρότερου κατ' ὅσον. ὡρὸς ὡρῶν ἑστὴν ἔξε-
νετο ἢ ἀντικατάστασις τούτου διὰ τοῦ βιδη-
ροῦ τοιοῦτου.

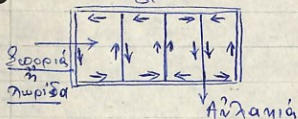
Τὸ βιδηρὸν εἰς τὸ βιδηρὸν ἁρότερον γίνεσθαι
ὡς ἀπολούδως: Παρβάνουν θέειν τὰ ζῷα ἑ-
κατέρωθεν τῆς "ὀρῆς" καὶ ὁμοῖον τοῦ
ζυγοῦ. Τοιοθετεῖται ἑὸς αὐτῶν ὁ ζυγὸς
μετὰ τῶν ζευγῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ συνεδέ-
ται ἢ "ὀβρά", μετὰ τοῦ ζυγοῦ, ὅπως ἔο-
μοθετεῖται εἰς τοὺς παραλλήλους τῶν ζῶων
καὶ συνεχείᾳ τοῦ "ζυγοῦ".

Κατὰ τὸ ὄραμα ὁ ζυγὸς κατεστύνηται
ζῷα διὰ τοῦ βιδηρίου, τὸ δωδεκὸν εἶναι το-
ιοθετεῖται εἰς μὲν τὸ ἐν ἄλλοις ἑσὶ
τῆς λαβῆς τοῦ ἁρότερου εἰς δὲ τὸ ἕτερον
ἑσὶ μίας βιδηρᾶς στεγάνης, ἢ δωδεκὸν καὶ
εὐρίβηται ὡροθετεῖται ἐσὶ τῶν κε-
ράτων ἀμφοτέρων τῶν ζῶων. Ἐννοεῖται
δὲ, ὅτι τὸ βιδηρὸν τοῦτο εἶναι διωλόν
(εἰς δι' ἑαυτὸν ζῷον). Τὰ λουρία διατεροῦν
ἀνάλογον, διὰ τοὺς ἁλίσκους, χαλαρότη-
τα.

κατὰ τὸν ἀνέον, ὡς καὶ θαλασιότερον, ἐρώων
γίνεσθαι καὶ διήμερον τὸ ὄργωμα.

Τὸ πρὸς ὄργωμα χωρᾷ μοιράζεσθαι
εἰς μικρότερας τεμάχια (βωοριές) καὶ ὀρ-
γώνεσθαι περιφερειακῶς, ὡς εἰπωτέον
Ἰσχυρὸς

Μυαζὶ τῶν τῶν τεμάχια ἐκπορίζοντο δι' αὐτά-
ων (ἀπὸ τῶν οἱ βωοριές καὶ τῶν ἀγλαυιές).

Ἐπειὰ τοῦ πεδινῶν ἐδάφους, ἀνέκασθεν ἐξί-
πτετο κρημνίσαι τὰν ἀποστεινὰ καὶ ἀνεφύγετο
ἡ καλλιέργεια τῶν ἀγρῶν δι' ἄλλων βωο-
οτυκῶν μέτρων.

Τὰ ὄργωματα ἐγένοντο ἀπὸ πρῶτοντος ἐ-
κπορίζετο εἰς ἀνάλογα τεμάχια (βωοριές) ὁ
πρὸς ἀποστεινὰ ἄγρος, δὲ αὐτοκίνητος ἦτο
ἀνάλογος μετὰ τὴν εὐθυμῆσιν τοῦ ὕδατος, ὡς πρὸς
τὸ βάθος καὶ ἐξημερεῖτο καὶ ἐν τῇς ῥύσε-
ως τοῦ ἐδάφους.

Τὸ αὐτὸ εὐτεμετα ὑπῆρξεν, ὁ αὐτὸς ἐπὶ-
ως, δι' ὅλα τὰ ὄργωματα καὶ τὴν βωο-
ορᾶν.

Διὰ τὴν βωορὰν δυσμετεριῶν ἔχουμε τὰ
καθουμαρινά (μετὰ τὴν δυσμεριδίην) ὁ ρῆ-
μας, τὰ δωδεκά κρημαίνονται ἀπὸ 3-4
καὶ τὰ δωδεκά δὲν ἔχουν ἰδιαίτερας ὁνο-
μασίας.

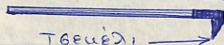
Θεὶ κότετοιμοὶ δὲν ἀδολοχοῦνται, συστη-
ματικῶς, κτὲ τὴν καλλιέργειαν κτηνοτροφίας,
ἀραιοῦνται μόνον ἐξ τὴν καλλιέργειαν
τοιούτων ἐπὶ μικρῶν κτηνοτροφίῶν καὶ ὁδοί-
α εὐρίσκονται πρὸ τῶν οἰκῶν τῶν καὶ
ἐκταροῦν διὰ τὴν κτήνην τῶν οἰκῶ-
ν ἀναγκῶν.

ΑΚΑΔΗΤΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
Ἐπειὰ τοῦς μεγάλους συνέλευσιν τοῦ
ἑδάφους, δὲν παρατηρεῖται ὡς πρὸς ἀνα-
γωγὴν εἰς μόνον ἐναλλαχὴ καλλιέργειαν.

Διὰ τὸν εἶτον καὶ ἀραβόκετον γίνονται
2-3 ὁρμήματα κατὰ τὸν μήνα Αὔγουστον,
διὰ τὴν ὄρνιθιν (οὐδί.) δύο ὁρμήματα, ἐκ
τῶν δωδεκίων τὸ πρῶτον μετὰ τὸν δε-
κεμβρίον καὶ δὲ δεύτερον πρὸ τοῦ βωορᾶς
(ἑπταστή τὸν Νοέμβριον καὶ Ἀπριλίον).

Κατὰ τὴν βωορὰν ἀραιοποιεῖται
μετὰ τὴν δόξα ἐκ τῶν δωδεκίων λαμβάνε-
ται καὶ διακρυφίζεται ἐξ τὸν ὁρῶν ὁ βωορᾶς.

Ὁ καθαρὸς τῶν γεωργικῶν ἐργασιῶν δι-
νεσθαι καὶ τῶν βουκένων ἢ τὸ "Κάτενο",
καὶ ἀπὸ τοῦ ἐν αὐτοῖς εἰς τὸ δῶσον
ἐυρίβκεται τὸ ὄνομα δόμενον "εὐεὐέλιν",
βουκένον ἢ φέντερον ἢ Κάτενο.

Μετὰ τὸ ὄργημα γίνεσθαι τὸ "εὐεὐέλιν", καὶ
ταυτοπρόνως καὶ ἡ βωρὰ. ^{εὐεὐέλιν ἀπὸ εὐεὐέλιν}

ἄνεμα τοῦ πεδινού ἐδάφους οὐδὲν μέρος
τοῦ ἀγροῦ παραμένει ἀνὸ ὄργωτον καὶ
ὡς ἐν τούτῳ δὲν γίνεσθαι ἀπὸ ἄλλων
βωροτικῶν μέσων καὶ ἔδον ἢ βωροκῆ
γίνεσθαι διὰ τῶν ἀποστέρων. Μόνον δὲ
εἰς ἐλατίζεσθαι ὡρὶς αὐτῆς ἀπὸ τοῦ
εἶται ἡ τρώα, αὐτὴ δὲ διὰ τὸ βω-
ροκῆ

Ὁ γεωργὸς τὸν τοῦ ὄργωτον. Σωάνιος
δὲ βοηθεῖν αὐτὸν ἢ βωροκῆς τοῦ, ἢ βωρο-
κῆ ἢ ὁ ἀδελφός.

Σήκρον δὲν καλλιεργοῦνται βωροκῆς
ὡρὶς. Παλαιότερον ἢ γίνεσθαι ἡ βωρὰ καὶ τὸ
ὡρὶς παραδολήθιον τὸν τῶν βωροκῆ.

Διὰ τῆς ἐναλλαγῆς τοῦ εἶδους καλλιεργηίας,

καὶ ὡρὸς τὸν βωσὸν, ὅπως ἐμῶλουτι-
 ζονται διὰ τῶν ἀναγκαίων βωστικῶν
 (βωστικῶν), δὲν ἔχουσιν διαχωρισμὸς ἐδῶς
 τῶν ὡρὸς καλλιέργειαν ὡρῶν. Ἀλλὰ δὲ, ἐπὶ
 μίαν ῥεῖαν ἢ ῥεῖαν ἔχουσιν καλλιέργειαν τοῦ
 μετα δὲ ἐντελέγει τοῦ εἶδος καλλιέργει-
 ας καὶ ὁ γεωργὸς ἠμεροῦδε, ἐν βωσ-
 τείᾳ, ἐπὶ μίαν ὡρὴν ῥεῖαν ἢ ῥεῖαν καὶ
 καλλιέργειαν ἑτέρου εἶδος.

Συμπερασματικὴν καλλιέργειαν γεωμήλων,
 ἔνεμα τῆς μεγάλης ἀπορίας τοῦ ἐδάφους,
 δὲν ἐπιδέχεται ὁ τόπος.

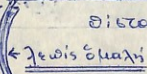
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Τὰ ἐν τῇδε περιγραφομένη ἐργασία βωστικῶν
 καὶ ἑτέρων εἶναι:

1.- Δρεῶνι ὁδοντωσὶ

2.- Πελέμι, χρυσιμοποιεῖν τὸ ὡρ-
 ῖον ῥεῖαν του μετὰ τὴν ἐνταῦθα ἐχυστάστα-
 τισ ὡροφύων ἐν Μ. Ἀγίας.

Κόβας ῥεῖαν ἢ ῥεῖαν ἐν κέρατος βοῶν. Κόβα, ἡ ὥρῳ ἀντικα-

3.- διέταται βαθμὴν ἀπὸ τὰς κοπι-
Κόβα ῥεῖαν ἢ ῥεῖαν

κας μηχανάς.

Ἡ ἀπομάκρυνσις τῶν περιττιῶν ἐρχασίων ἐγένετο ἐν τῇς ἀνάγκαις τῶν ζερρών.

Τὰ ὄσθρια, ἡ μαλλιάρεα τῶν ὀσείων ἦτο περιεσπότερον διαδεδομένη ἀσφαλιότερον, δὲν ἐδερίζοντο, ἀλλὰ μετ' ὅλου τοῦ βλαβροῦ συσκευαζομένην (τὰ ζερρίων).

Ὁ περιεσπότης τῶν διαφόρων διημερειαῶν ἐγένετο ὡς ἐπὶ εἰς 0,20 - 0,25 μ. ὡς ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους. Ἐνα μέρος, δηλαδή, μαλακότητος (0,20 - 0,25 μ.) ἐγένετο ἐπὶ τοῦ ὄσθρου.

Ἡ ἀπομάκρυνσις τῶν ζερρών δὲν ἐγένετο ἐν τῇς ἀνάγκαις ἀλλὰ ἐν τῇς ἀνάγκαις τῶν ὀσείων. Ἡ ἀπομάκρυνσις τῶν ζερρών δὲν ἐγένετο ἐν τῇς ἀνάγκαις ἀλλὰ ἐν τῇς ἀνάγκαις τῶν ὀσείων.

Οἱ περιτταὶ δερίζοντο καὶ ἀφίνοντο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ δέματα (δεμάτια) τὰ ὀσεία, ὡς ἐπὶ τῇς ἀνάγκαις ὁ περιεσπότης ὅλου τοῦ ὄσθρου, τοσούτου ὡς ἐπὶ τῇς ἀνάγκαις τῇς αὐτῆς ματέουδυνῶν. Πρὶν γίνοντο τὰ δέματα συσκευαζομένην ἐπὶ χερσὶν, τὰ ὀσεία ἐνούμενα ἐκτετακτοῦν τὰ δέματα. Οἱ χερεῖς ἢ χερσὶν ἐκτετακτοῦν τὰ δέματα ἢ δέματα, καὶ ὡς ἀνωτέρω περιεγράφηκεν.

Μετά τὸ ὥρας τοῦ περιεκοῦ τῶν ἀχρῶν
ὁ ἰδιουκτής ἐφρόντισεν ὥστε τὰ ὀλίγα στά-
χυα, 8-10, τὰ ὁποῖα ἔμενον κατ' ἔθιμον ἀδε-
ριστα, νὰ δεθούν διὰ μιᾶς κομμίνης κλω-
στής καὶ νὰ κρεμασθῇ ἐς αὐτὰ ἑωρδο.

Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ ἐδίδεσκον, ὅτι,
καὶ κατὰ τὴν ἐσομένην καλλιέργειαν
περίοδον, θὰ εἶχον τὴν αὐτὴν συζυγισμόν
καὶ θὰ τὰ στάχυα θὰ παρήκουν ὄρδια.

Ἐπιστρέφοντες ἐν τὰς οἰκίας των ἔκα-
μνον τὰς λεγόμενας "χρυσόμηντας", αἱ

ὁποῖαι ἐγένοντο παρὰ τὸν ἑωρδο ἐν σου-
δαριον καὶ ἐνομοζοντο "Κρατοκόδων".

Ὁ δόκιμος τὰ ὥρας περιεκοῦ τεμάχια, δηλ.

οἱ ἀχροὶ θὲν ἦτο δυνατόν νὰ περιεθούν
ἐν μόνου τοῦ ἰδιουκτοῦ ἢ τῶν τοιῶν

συγγενῶν καὶ δημοσίων, εἴτε ὡροελα-
βάνοντο ἐρχάται ὡροεργάται ἐξ ἀχό-
νων περριοχῶν τοῦ Νομοῦ ἢ ἦσαν "χύψοι".

Εἰστούτους ἢ ἀκριβῆ ἐδίδετο ἐν τῇ-
μα καὶ ἐπεβαρύνοντο ὁ ἰδιουκτής νὰ
θρήνη αὐτοῖς, κατὰ τὸν ἀρὸνον τῆς ἐρ-
γασίας των.

Διὰ τὸ ὡροφυλάσσονται οἱ περιεκοὶ ὁ-

αὐτὸ εὐδραμόνι ἢ τὸ Δεδέμι, οἱ περι-
βότεροι ἐξ αὐτῶν, ἔφερον εἰς τὴν ἀριστε-
ράν των παλάμην τὴν δεξιμένην "πα-
λαμαριάν". Ἦτο δὲ ἡ "παλαμαριά", βα-
νις, καλὴ πτωμα ὅλον εὐ ἀνοιγματὶς
παλάμης, ἔχουσα πρὸς εὐ μέρος τῶν δα-
κτύλων τρεῖς ὡσὺς (τρύφες) διὰ τῶν ὀ-
φθαλμῶν διήρχοντο οἱ τρεῖς πλεον εὐαρη-
στοὶ δάκτυλοι (ἀντίχειρ, δείκτης, μεσαῖος).

Πρὸ δὲ τῆς ἐνάρξεως τοῦ περιβότου ἔκο-
σπον τρία σταύρα τὰ ὅσῃα ἔκοσποδὲ-
τον περὶ τὴν ὀφθαλμῶν, φιλτρεύοντες αὐ-
τὰ ὡς ἀποκαθάρσιν ἢ ἀποκαθάρσιν
ἐπιμεκένου περιβότου.

Περὶ τῆς ἀριστερῆς ἡμερομηνίας ἐνάρξεως τοῦ
περιβότου δὲν ἔδιδον ἰδιαιτέραν σημασίαν, ἀ-
πέφενον, ὅπως, τὴν Τρίτην καὶ εὐ Διδύμα-
τον, ἐνῷ εὐ παραλήγου ἔδεικνυσον ἰδιαι-
τέραν ὡροσήμερον διὰ τὴν Δευτέραν καὶ
Τετάρτην.

Κατὰ τὴν περιόδον τοῦ περιβότου καὶ ἰδι-
αιτέρως κατὰ τὴν Κυριακὴν, ὁπότε συν-
ελευθεροῦντο τὰ δέσματα (ἢ δεμάτια) εἰς εὐ
μέσον τοῦ περιβότου ἀγροῦ. (Ἡ συζυγία-

τρωβίς ~~ἐν~~ αὐτῇ ἰννοτάξῃ "Νεουκουρ-
ττούμια,") ἔτραγουδοῦσαν διάφορα τρα-
χοῦδια, ὅσαν ὑπὸ τῷ ἑωτέρῳ εἰστάς
οικείας τῶν, ἐν αὐτῇ ὁμοίων εἶναι γνω-
στὰ τὰ διαβωδέντα κατωτέρω.

- 1) - Πέγει ὁ νέος πρὸς τὴν νέαν αὐτοῦ ἀγαθῇ
αὐτοῦ θέλει νὰ εἶν ὡς ἡ γυναῖκα σου, καί
αὐτοί, ὅπως, οἱ γονεῖς σου καὶ ἀδελφὰ
σου δὲ θυγατέρα θένειαι ὅ ἕνα τέτοιο
χοῖμο.

Νέος: Φείδα, Μάρκα, νὰ φύγωτε.

Τὸ κορίτσι, αὐτὴν δὲν ἀποστρέφει νὰ δια-
κρίνη μίαν τοιοῦτου εἴδους ἀρσέν, αὐτὴν
ἰδοῦναί με κατὰ δόξαν εἰς οἶκον
νεομῆς εἰμῆς, ἀρνείτα, νὰ πορευθῇ
τὸν ἀγαθὸν σου, ὡς ἀλλοῦσα δια-
φόρους δικαιολογίας.

Νέαι: Δὲν ἴψωρῶ νὰ φύγω.

ἔγω πάνι θεὸν ἀρχαῖον.

Ὁ νέος εἶν ὡς ἀρσέν νὰ τὸν ἀπο-
λουθῇ, ἀρνούσα εἶναι τὴν ἐργασίαν
σου νὰ ἀπαρτῇ αὐτὸ εἶν ἰδίαν μετέρα
σου, ἡ ὁμοία, ἐνδυμένη, κατὰ τὴν διά-
κειαν τὴν ἐργασίας, τὴν θυγατέρα σου

θα μεταμελήται, ἵδως, διὰ τὴν βλαπρὰν
καὶ ἀναμφωτον στέβιν εὐς ἔναντι τοῦ
εἰδυλίου των ἑυείνου.

Νέος: "Οὐριθὲ το, Μάρω, θεή φαίνα σου
νὰ ὑφαίνῃ καὶ νὰ κλαινῇ.

Τὸ κορίτσι, ὅπως, καὶ πάλι, δὲν θέλει
οὔτε εἰν ἀγάθῃ εὐς ὡρὸς ἑυείνου νὰ
προδώβῃ ἄλλ' οὔτε καὶ τοὺς αἰσμηροὺς
οἰκογενειακοὺς θεομοὺς νὰ παραβῇ.

Προβάλλει, λοιπὸν ἄλλην διωμοτοχίαν.

Νέα: "Ἔγω νὰ ὑφαίνω εὐς ἄλλογο.

"Αρνυβίς καὶ πάλι, τὸ κορίτσι οὐδ' ἔ-
πειρὰν διωμοτοχίαν εὐς τὰς βουερεὶς
ὡροτροπὰς τοῦ νεοῦ.

Νέος: Φεύγα, Μάρω, νὰ φύγωμε.

Νέα: Δὲν θεωρῶ νὰ φύγω,
ἔχω νὰ ταῖσω τὰ βόδια.

Νέος: Οὐριθὲ το, Μάρω, θεὸν ὡατέρα σου,
νὰ τοῦ ταῖγῃ καὶ νὰ κλαινῇ.

2ον) "Ο ἡπίος βασιλεύει,
ὡέπει βωπειδα (ἢ βουρούωμα)
εὐς κάμω.

Τέλειωθε ἢ γειρά ἀπὸ τῆς βουε-
φάδες

+¹ ντυβόμαι: θλαυή λῆξις ὡς ὅδ' ὦν κορίτσι.

βείμενσκε βορβόδα: θλαυαί λῆξις

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

να ὦν βῆ δρύνει χιὰ νερό.
 Ἄωγε ἐν' ἡ βερά
 να ὦν τό κορίτσι,
 να ὦν ἡ Μαρούδα ἡ πτυβόμα+¹
 Ἐνὺ ὠγγε εἰς Μαρούδας ἡ μῆνα,
 (μῶλλον ἀνεί εἰς θυγατρὸς ἡ ὁ-
 ωσία καὶ ἀωουβιάζε)
 βοήνε τὸν βεϊμέντμε βοεβόδα
 καὶ τοῦ δέει.

Καθηωέρα μῶριη βοεβόδα.

Κιαῖτος εἰς ἀωαντάει.

Καθηωέρα εἰς Μαρούδας μῆνα.

Πατὶ (ἐρωτᾷ ὁ βοεβόδας) δέει

ἦνδε Μαρούδα πτυβόμα;

Χθές ἠώσανε Μαρούδα.

Ἦγγε τ' ἀδελφία καὶ εἰν ἔδαγαν,
 βίφερα μ οἱ νύγες εἰς εἰς ἄναγαν
 ἀπὸ δέμα παρόδες μισιό.

Ἄωαντάει βοεβόδα.

Μαρή μωάμωο, ὡς γέμματα

ὅ' ὁωσιον θέλας

ὅ' ἡ μῆνα γέμματα δέ ωερυάει.

Ψές ὅλη νύκτα εἰν εἶχα

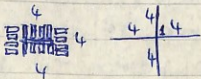
βῆν ἀγυαλιό μου

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

A O H N n N

+¹ νεοκουρτίζοιμι: μάλλον θύλακιν ή πέξιν, που
θα ήη δωρὸς και εχρηματίζεται από 17 δέ-
ματα τοσοδετούμενα σταυροειδώς.

λοιδιαγε εὐὸ χέρι μου,
δὲν μωορῶ νὰ θυμῶθω
τὸ ὄωλο.

Ἦσαν μετὰ τὸν θερικμὸν ἑνὸς ἀχρῶ, ὁ ὠῆρ.
αὐν χειτονιὸς ἀθέριεως ἀχρὸς, ὁ ὁωτῶ-
ος ἀδικαιολογήτως μαδυτερούβε,
τὸτε ἔδωον ὠριθμένα σπᾶαυα τοῦ δι-
ωλανοῦ ἀχρῶ εὐὰ ὁωοῖα ἐνόμαζον
"χέυια". Διὰ τοῦ τρώου δέ αὐτοῦ
ἐνέωαιζον τοὺς ἱδιωτεῖας, εἶδος
ἐρωνείας.

Τὸ δέριμον (δερματίμα) γινεσθαι ἐν
ἰσθμῷ ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁωοῖαν θερικεσθαι
ὁ ἀχρὸς, ἐντὸς ἑνὸς καιρικαὶ συνδῆσαι
δὲν εὐὸ ἐωιτερέωουν.

Τοῦτο ωραγματωοιεῖται, διὰ τῶν ἱ-
δίων σπᾶαων τοὺς ὁωοῖους ὀνομαζόντων
δερματινὰ. Ἀρτικῶς εὐὰ δέματα ἀψινον-
ται ὁωου καὶ δένονται. Ὀλοχότερον, ωε-
ρι τὸ τέλος τοῦ θερικμοῦ, εὐὰ θυγμενερῶ-
νουν εὐὸ εὐὸ μέθον τοῦ ἀχρῶ καὶ τωω-
θεοῦν αὐτὰ σταυροειδῶς. Κάμνοσι δὲ,
εὐὰ λεγόμενα "νεουκουρτζούμια",⁺¹

- δὲν ωαράχονται γειμήλια, ὡς ἐν τῇ βελιδι 13

αναγράφουμεν.

Συχωμιδή θανού:

Καλλιέρχεια τριφυλλίου.

Οί ωρός καλλιέρχεια τριφυλλίου άχροί έτοιμάζονται κατ' είν δερινήν, ωρίως, ωερίδον, διά 3-4 όρχωμάτων. Η βωορά γίνεται, συνήθως, ωερί των μέβων του Μαρτίου έως τή μέβον του Βαριλίου.

Συεωάγεται δέ ο βωορος διά της "βάρνας". Ο θεριεμός άραιζει έψου τό φυτόν φθάσει ώς τή 0,20, 0,25 μ.

Η ξήρανσις τούτου κατεχωρεσθαι έται έως τή βωορά, καθώς και ή συσκευασία αζού βήκερον. Πλασιότερον μετεφέρετο αΰμα εις τās διώδηνμας. Τό συσκευασμένον χόρπον ευαωοθυκεύεται κατελήλως ώστε να ωροστατεύεται διά τήν άερίεμω και να μήν καταστρέφεται (να μήν άνάξη, καθώς λέγουσιν).

Η άλλο είδος θανού δέν καλλιερχείται.

Αθωνιεμός:

Μετεφέρετο επί του ωροαυλίου άώρου των δίωων διά των "βοΐδαμοζών", και έτοιμοθετείτο εις βωρούς οί όωστοί όνοκάγονται θεμωνιές.

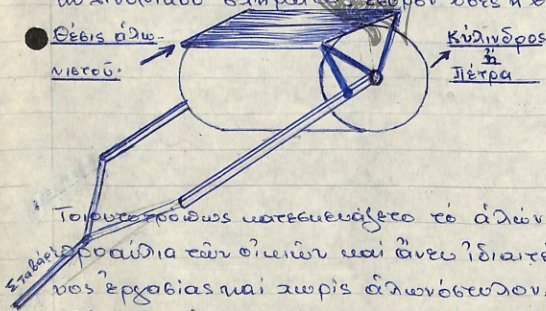
Τὰ σχήματα τῶν "Δελωνιδίων," ἦτο τετράγωνον ἢ τετράγωνον. Ὡς ἄλωνα ἐκρημίσθην τὸ ὠροαυ-
λιν τῆς οἰκίας

Ὁ ἀλωνιστὴς ἀραίζει, ἀναλόγως τῶν καιρικῶν
ἐνδομῶν, ἀρχὰς ἰουλίου καὶ τελειώνει περὶ τὰ
τέλη Σεπτεμβρίου.

Τὰ ὠροαυλία τῶν οἰκῶν ἐκρημίσθην, ὡς καὶ
ἐν τῇ βελίδι 2, ἔγραψαμε, διὰ τὸν ἀλωνιστὴν.
ὠροαυλὸς δὲ ἐγένετο ἐκτετατὴ διακρίσιμος
ὥστε ἐλάμβανον ὅλην τὴν καλλιέργειαν.

Πρὸς τὸν ὠροαυλὸν τοῦτον, ἀφ' οὗ καλῶς
ἐβρέχοντο τὰ ὠροαυλία, ἐκέρωτον ἔω
αὐτοῦ ὅσον, τὸ ὅσον διὰ τῆς ὠροαυ-
λιν τῆς οἰκίας, ἐκέρωτον ὅσον ὡς ἡ βούβουλοι

Θέβις ἡ δὲ
νιότης. Κύλινδρος
ἢ
Πέτρα

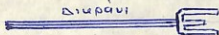

Τοιοῦτο πρόσωπον κατεσκευάζοντο τὰ ἀλωνα, εἰς τὰ
ὠροαυλία τῶν οἰκῶν καὶ ὅπως ἰδιαιτέρως τι-
νος ἐργασίας καὶ χωρὶς ἀλωνοδότην.

Τὰ ὠρὸς ἀλωνιστὴν ἐτάχα διεκωρῶντο
ἔω αὐτοῦ καὶ κατεπαύοντο ὑπὸ τοῦ ὠλιν.

δρου, ἐνῶ ταυτοχρόνως διὰ τῶν ξυλίνων
διερᾶντων ἀνέβουεν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τὰ εἰς

διερᾶντι

τοῦ θαλάσσης μεγαλυμμένα βελάκια, ὥστε νὰ ἐπι-
ταχύνεται τὸ "ξυεὼρῳισμα", καὶ νὰ κώπτεται
μαλίστερον τὸ "θάλημα". Τὸ χύρισμα τοῦτων
ἐξωπνοαλαμβάνεται ἐρεῖς ἕως τέτταρας φορές.

Ἡ ζωῆς τῶν ψῶν ὡρὸς ἀλωνισμὸν γίνεται καθ' ὃν
πρῶτον καὶ διὰ τὸ ὄρυγμα ἢ τὴν βιωρᾶν, μέ-
την διαφορὰν ὅτι, εἰνὶ τοῦ ἀρτέρου βύρου
τὸν κύλινδρον. Τὸ ἐνὶ τῷ τοῦ κατασκευασ-
μένου ἀλωνίου εἶναι ἀνωδύστατα κυλινδρῶν,

καὶ δὲ ὅσα ἀνέβουενται ἀποδύστατα
να ὕψος τοῦ ἀνωθεν τοῦ κυλίνδρου εὐρισκο-
μένου ἀλωνιστοῦ. Ἐκ τοῦ κέντρου, τοῦ ἀ-

λωνίου τὸ αὐρον καὶ τὰ βελάκια ρίπτε-
ται ἔξω ὥστε διερχόμενος ὁ κύλινδρος
νὰ συνθλίβει αὐτὰ, ὥστε νὰ ἐπιταχύνε-
ται ταχύτερον τὸ ὠφέλιμο τοῦ καρπῶ
καὶ τὸ μαλὸν κώγιμα τοῦ αὐρου. Πρὸς
τὸν βωρῶν δὲ τοῦτον ἐργάτης, εὐρισκό-
μενος εἰς τὸ κέντρον τοῦ ἀλωνίου βρον-
τεῖται ὥστε νὰ μὴν συσπρέμνεται εἰς τὸ
κέντρος (καὶ ἔτι αὐτὸς 1,50 μ.).

Ὁ χώρος τὸν ὁποῖον καταλάμβανεν τὸ
"άλωνι", ἦτο, περὶ 1600, ἴσως κυλινδρικοῦ
μορφῆς (5-6) μέτρα ἕως ἑξήκοντα.

Ὁ κύβος τοῦ κυλίνδρου, διὰ τὸν ἀλωναβρόν, ἔχε-
νετο ἀπὸ τῆς καὶ τῆς δουάνας, πρὸς τὸν βο-
ρὸν ὁὖτος, δι' αὐτῆς, ἐκτεταγμένηται, καὶ ἵνα
ἀποφύγηται ἡ σύνθλιψις τοῦ καρποῦ, τοῦ
πρὸς τὸ ξυμπίπτειν. Συνήθως, ὁ μὲν, ἡ
δουάνα ἐκρηκτικώσκειτο διὰ τὸν ἀλωνα-
βρόν τῆς κριθῆς καὶ καὶ τῶν ὁσπρίων.

Ὁ ἀλωναβρόν διὰ τὴν ὥς ἂν τῶν ἐργα-
σιῶν πρὸ τοῦ 1930. Μετὰ τὸ 1930 ἡ χρῆσις
τοῦ ἀλωναβρόντος μνηστῶν κατασκευά-
σας ἀδύνατον τῆς ποιότητος ἐργασίαν.

ΔΙΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ὁ ἀλωναβρόνς ἤρχιζεν τὰς ὥρας ὥστε
μὲν τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου νὰ ἐτελείωνεν καὶ τὸ
καθάρσιον (ἀλωναβρόν)

Θεωρεῖται ἀλωναβρόνς ἐργασία εἶναι
τὸ διαπύριον, ὡς ἐν τῇ ὁρογραφίᾳ βελιδι ἀνα-
γράφεται.

Διὰ τὴν καθοδήγησιν τῶν ζώων ἐκρηκτικώ-
σκειτο ἡ "φύετρα", τῆς δουάνας τὸ μῆκος ὑπερ-
βαίνειν τὸ 1,50 μ.

φύετρα

+¹ τὰ ἐνασφαιζόμενα γράμματα μετὰ τὸν ἀσφαιζόμενον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ἑκάθε θωρὸς πρὸς ἡλωνέτο θωρὸς ἀλωνιστὸν
ὠνομάζετο ἄλωνι. Ἐν μίαν ἡμέραν καὶ ἐκείνου
ἰδίου ἀλωνίου δὲν ἔχοντο περιβόστερα τῶν
δύο ἀλωνιστῶν. Οὐδεμία δὲ ἰδιαιτέρα ὀνο-
μασία εἶναι γνωστὴ δι' ἑκαστον τούτων. Δὲν
εἶναι γνωστὴ οὐδεμία ἑτέρα ὀνομασία τῶν ἀλω-
νιστῶν βράχων, παρὰ οὗ ἐλέγχοντο "Κότταλα",¹

ἔν τῶν ἀλωνιστῶν συμπετέχουν ὅλα τὰ μέλη
τῆς γεωργικῆς οἰκογενείας. Κυρίως, ὅμως, οἱ
ἄνδρες-γεωργοί, παραγωγοί ἢ "μιθάρηδες",
βοηθούμενοι ἀπὸ τῶν ποταμῶν ἐνὶ τῇ μέλει
τῆς οἰκογενείας τῶν.

Ἐγένετο κενὸς τὸ σπινάκιον, ἐκείναι ἢ

δεχθὲν νὰ πάρουν τὸν καρπὸν ἀπὸ τοὺς
γερσοὺς βλαστῶν τῶν ὀσφρίων καὶ ἐφ' ὅ-
σον ἡ ὠροδοτεὺς ἦτο μικρά, τὸ σπινάκιον ἐ-
χρησιμοποιεῖτο ὡς "κότταλα". Τὴν ἐργασίαν αὐτὴν
ἐκτελοῦν οἱ ἴδιοι παραγωγοί μετὰ τῶν μελῶν τῆς
οἰκογενείας τῶν, ὡς καὶ ἐν τῷ ἀλωνισμῷ.

Τὰ ἐκτελοῦντα εἰν ἐργασίαν αὐτὴν ἄτομα
δὲν ἔχον ἰδιαιτέραν εἰνα ὀνομασίαν.

"Κοπάνισμα", διμπεριατῶν δὲν ἔχοντο, ἀλλὰ τῶν ὀ-
σφρίων. Κατὰ τὸ ἐν λόγῳ "κοπάνισμα" ἐκτελοῦν-
το ὁ ἀποχωρισμὸς μόνον τοῦ καρποῦ. Ἐλάμβανον

νον τὰ "δεμόσια", καὶ τὰ ἐποποθέουσιν, ἐπὶ τοῦ
ἀλωνίου ἢ εἰς ἓν ἄκρον τῆς ἀποδείκνυται τῶν, δύο
ἢ ἐπὶ τῆς. Ἐπειτα διὰ τοῦ θριναίου ἐκτῶ-
νων ἀντὶ καλῶς μέχρεις ὅτου ἰδέει ὁ καρπὸς
τῶν. Διὰ τὸ κοινόν, ἐκδύνατο ἐστριγμένῃ
ἐπὶ τῶν ποδῶν, εἰς δέξιν βαδὲως καθίσματος
διὰ στριγμῶν τῶν χονάτων ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Πίχνισμα

Δεν εἶναι γνωστὴ ἰδιαίτερα εἰς ὀνομασία τῶν
δικνιδέντων στάσεων. Ὁ καρπὸς συνεκρεῖται
εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνίου, ἐπὶ ἑδμῶν ἐρχαλείου τοῦ
ὁποῖον ὀνομάζεται "βοῦρ", ὁ δὲ ὁπὸς
"καρπός".

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΣΟΥΣΙ (ΣΟΥΣ) ΑΘΗΝΩΝ

Τὸ ἀνέμικτα ἐγίνετο ἐγένετο διὰ τοῦ θριναίου,
τὸ ὁποῖον ἐδῶ ὀνομάζον "λιντήρι". (ἴσως ὡς
παρὰ τὸν ἐν τῆς δέξους λιντήρι.

Τὰ ἀνδρὰ τεμάχια ἐλάνετο "κότβαλα", καὶ
ἀποκαρπίζοντο εἰς τοῦ καρποῦ διὰ τοῦ κοκκί-
νου, εἶδος μεγάλου κοκκίνου, παρὰ τὴν θῆ-
τον τοῦ παρακατωτέρου κοκκίνου, ὡς ἐν τῇ ε-
πίδ. 27 τοῦ ἐρωτηματολογίου, ὡς εἰδὼς καὶ
διὰ τοῦ δριμονίου. Ἡ διαστροφή τοῦ καρποῦ ἐπι-
τελεῖται διὰ τοῦ κοκκίνου καὶ δριμονίου.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ λικνισμοῦ ἐμνηστεύετο εἰς
τὸ μένον τοῦ θυροῦ τὸ λικνιῆρι, διὰ τοῦ τρό-
που αὐτοῦ ὑπολογίζετο ἡ παραπείθεα αὐτοῦ-
της (βεβαίως κατὰ προσέχουσαν).

Δὲν διεκώλυον ἐδιδρασκόμεναι ὑπὸ ξυλ-
ματὶ τὴν ἐναποθήκευσιν εἰς νέας ἐσοδείας.

Τὸ μόνον θυρωτὸν εἶναι, οἷον, παρασκευασμένης
ἀλκυονίδεως περιόδου, ἔωκον ἐκείνην δου-
ρεῖσθαι εἰς τὴν ὁδοῖαν δουκετέεχον ὁ-
δοὶ κατὰ τὸ λικνισμὸν ἔλαβον μέρος. Ὁνομά-
ζετο δὲ τὸ εἶδος τῆς δουρεσίαν αὐτῆς.

"κρατρεῖς".

Εἰς τὸν ἐνομιμαστὴν ἐδιδρασκε τὸ ἴδιον τῆς αὐ-
ραγωγῆς. Τὸ εἰδικὸν μέτρον ἔλαβον "κοῖλον" (ἢ κι-
λόν), καὶ ἦτο ὅμοιον μετὰ τὸν κοῦτλον. Ἐωαιρε

δὲ τέτταρος (4) ἀλῆσαι "ψευδοτενεκέδες".

Ὁ δευτερευστὴς παρίσταντο ὁ ἴδιος εἰς τὸν ἀλ-
κυσμὸν ἢ εἶπεν ἀνεπαρόμοιόν του.

Μετὰ τὸν ἀλκυονίδεον κατεβάλλοντο

α) Παιδαδιότιμο,

β) Μιγροφυλακιστίμο

Τὸ κατὰ τὸ παραδόν μέτρον τῶν δου-
ρεῖων ἦτο ὁ "κοῖλος", ὅμοιος τοῦ κοῦτλου.

Ἡ ἐναποθήκευσις ἐγίνετο ἐντός εἰδικῶν με-

ζάλων ζυλίων δοτείων τὰ δωδία ἐδέχον-
το "χαμδάρια", (ἴβως ἐν τοῦ ἀμδάρια).

Τὸ ὄχυρον συνεωρεῖσθαι ἐν "Θυμωνιάδῃ"
ἔξωθεν τῆς οἰκίας. ἔν τὸ προαύδιον.

Μετὰ τὸν ἀλωναβρόν ἐγένετο καὶ ἡ διαδοχὴ
τοῦ βωδίου, τὸν δωδιστὸν δὲ ἀριτεμνωσὺν εἶναι διὰ
τὴν βωδορίαν κατὰ τὸ ἐνὸν ἐτος. Ἀλλο-
τε τὸ δαίοναι καὶ ἀπὸ τὰ "χαμδάρια".

Περὶ τὸ τέλος τῆς θυμωνιάδης τοῦ μαρο-
μωσιῶδ ἔωλεμον ἀρμάδας τὰς δωδίας καὶ
ἐτασοθετοῦσαν ὡς ἀπὸ τοῦ δεινοροστα-
δίου. Ἡ ὡλεμένη αὐτὴ δὲ εἶχεν ἄλλην ὁ-
νομασίαν.

ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

Τὸ βράδυ τῆς πυρινῆς ἔμαλλον τὰ θεουσιδία
τῶν οἰκῶν των ἔξωθεν τῆς ἀνδροῦρας. Τοῦτο
δὲ ἴβως, διὰ τὰ τοὺς εὐοχῇ ἢ κ. Αευτέρα
μέ μαθαράς τὰς οἰκίας των.

Μετὰ τὴν θυμωνιάδην τοῦ "μαρομωσιῶδ",
ὡς ὅταν ἤρχιζεν ἐν τοὺς διαφόρους θυμι-
αβροῦς (χειτανιές) τὸ "ξερφλούδιον", ἦνα-
ωσαν ὡς πρὸς αἱ δὲ νεάνιδες ἐκόρεον ὡς
ριξ αὐτῆς διαφόρους τρωμαῖς χοροῦς καὶ
ἄδουσαι βασιτικά ἄσματα τὰ δωδία, δυσω-

πῶς δὲν διεβόδουν.

Ἰδιαίτερα ὀνομασία τῆς πυρᾶς ἐκείνης δὲν διεβόδου.

Διὰ τὸ ἄνακτα τῆς πυρᾶς διεβόδουνα ἦ-
σαν καὶ κοιδιὰ (ἀγορία-κοριτεία).

Διὰ τὴν βυλλοχὴν τῇ χρησιμοποιοιμένην ὡς καυδίου ἦλθε οἱ νέοι περιεφέ-
ρουντο τὰς οἰκίας.

Συνεπείκωντον ζύδα, ὄαυρα, καλαμῖς
καὶ καὶ ἑσπρίαζον πρὸ τοῦ ἐνοριακοῦ
των ναοῦ (ἐξ τοῦ πρὸ τοῦ ναοῦ τῆς ἐκκλη-
σίας). Μετὰ δὲ εἰς τὴν πυρᾶν τῶν κεκαλεσμέ-
νων οἰκιστῶν ἐρχομένων πρῶτον ἐπὶ
πυρᾶν, ἐν τῇ ταυτοχρόνως, αἱ νεάνιδες, τὴν συνο-
δία τοιαύτων μουσικῶν ὁρχάνων, γυμνῶν
καὶ χύρας, ἐκτόρευον ταυτοχρόνως.

Ἔσθιν ὁδῶσαν συνήθεια νὰ γίνωνται πρὸς-
εὐταί, διάφοροι ἐσωτερικῶς καὶ δὲν εἶναι
γνωστὸν. Τραγοῦδια ἀβυσσῶς ἐτέλουντο, ἐ-
σπρίαζον, ὅπως, ἦσαν ἀνάμικτα βλαυκῶν
λέξεων διὰ τοῦτο, ἴσως, καὶ δὲν καὶ λέ-
γουν, ὁροφαβιζόμενοι, ὅτι δὲν καὶ ἐνδυ-
μῶνται.

Περὶ τῆς πυρᾶς, καὶ διαρμύνης τοῦ ποροῦ,

οἱ νέοι, ἔωκμον διάφορα ὀνηήματα καὶ
κατὰ καιροὺς ἐπραγματοῦναι διάφορα
πραγμοῖδια ὁχευοί τοῦ ἀχροτικῆς τῶν ζώων,
μὴν, ὅμως, διαβωδέντα. +1

Ἐκτός τῶν δύο ὁροαναφερθεῖσιν ὡρῶν,
τοῦ "καλαμωοκίου", καὶ τοῦ Τυρινῆς,
ἔχιντο καὶ ἕρση θυρά, μετὰ τὸ τέλος
τοῦ θερικμοῦ, καὶ ἐνδιαμέσως Αἰχούστον
- Σεπτεμβρίου. Ἐν τῷ ἐνδιαμέσῳ τῶν δύο
ὥρῶν, ὡρὲς τιμὴν τῆς ὑπεραγίας Θεο-
τόμου (15^η Αἰχούστον καὶ ἡμέρας τῆς Θεοτόμου καὶ
8^η Σεπτέμβριον τῶν ἡμερῶν τῆς Θεοτόμου),
ἡπαρτον καὶ τὰς εἰς τὴν θυροκίαν τῆς ὡ-
ρῆς, τὰς ὡρῆς ἀποκρίνον "ὡριωέλτες".
Περὶ τῆς θυρῆς νεάνιδες "ἐκλῶσαν", ὡς ἡμέ-
ρα ἢ καλλιό, ἔχουσαι διάφορα ἔβματα,
ὁχευοί τοῦ ἀχροτικῆς τῶν ζώων, δυσω-
τῶς μὴ διαβωδέντα.

Καθ' ὃν χρόνον αἱ νεάνιδες ἔχουσαν, οἱ νέοι
ἀπὸ μακρῶν ἔρριπτον εἰς τὴν θυρῆς "κου-
μωάκια", καλαμωοκίου καὶ κυδώνια. Διὰ
τοῦ τρόπου αὐτοῦ ἤθελον νὰ ἐκδηλώσῃ
τὴν ὡρὴν ἐκείνην θυροκίαν τῶν.

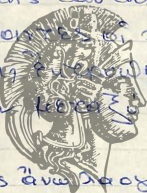
+1 Τὴν παραμονὴν τῆς καθαρῆς δευτέρας, τὸ βρά-

δυ δηλαδή τῇ Τυρινῇ, καὶ ὡς ἀνστήσω ἐ-
ργάσασθαι, οἱ χωριοὶ προσεσφάθουν νὰ διαβε-
βάθουν, ἀβινούτες τὰς οἰκιστάς των ἀποχρί-
αι, δίδοντες εὐδοκίαν τόνον. Οἱ νέοι ἐ-
πρόντιζον διὰ τὴν συγγένειαν τῶν ξύλων
αὐτῶν, ὡς οὐδὲ ἐπρεσβύοντο διὰ τὴν ὑπὸν,
οἱ μεγάλοι (ἄνδρες) διὰ τοὺς ὀργανοποι-
ιτας καὶ αἱ νέα νίδες διὰ τὸν, ὅσον εὖ
δυνατόν, ἐλπίδιον ἐπολιτεῖαν των.

Τῆς ἐπολιτείας ταύτης ἐκδηλώσεως
συμμετέβησαν ἅπαντες οἱ χωριοί, χωρὶς
νὰ παρατηρήνται ἐνέκριναι. Οἱ χωριοί,
καὶ οἱ οὐκ ἐξ ὧν ἐκείνη τῶν ἐπολι-
τείας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἡ συλλογὴ τοῦ ὡς ἀνω λαογραφικοῦ ὅλι-
μου τῆς κοινότητος κατὰ κατὰ Νόμον
ξερῶν ἐγένετο ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ β/θεγι-
ου Δημοτικοῦ βουλευτοῦ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ
τοῦ Χόντρα Δημητρίου.

Πληροφορικὰ βουλευτὰ παρέσχον:

- α') Παρίκης Θεωρίας τοῦ Ἀθανασίου, ἔτην 65,
- β') Βακίσιος Κύρος τοῦ Ἀθανασίου, ἔτην 58,
- γ') Χόντρας Δημήτριος τοῦ Ἀθανασίου, ἔτην 70
- καὶ δ') Χόντρα Γύργος τοῦ Δημητρίου, ἔτην 67

"Οὐδ' αὖτες τυγχάνουσιν χυγενεῖς κείσμενοι.
[Μακδαῖος Ὀδυσσεύς. Πετεύλης, διδάσκαλος.
"Η Γυμναστική αὐτὴ ἐγένετο ἀπὸ τῆς 15^{ης} Ια-
νουαρίου ἕως τῆς 14^{ης} Φεβρουαρίου 1970]."

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ